

FIȘA DISCIPLINEI

LITERATURĂ RUSĂ SEC. XIX (cea de-a II-a jumătate)

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Facultatea de Litere
1.3. Departamentul	Limbi și literaturi slave
1.4. Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5. Ciclul de studii	Nivel licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Limbă și literatura rusă / licențiat în filologie
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Literatură rusă sec. XIX (cea de-a II-a jumătate) – (în limba rusă și română)				Codul disciplinei	LLS3161	
2.2. Titularul activităților de curs			Conf. dr. Diana TETEAN					
2.3. Titularul activităților de seminar			Conf. dr. Diana TETEAN					
2.4. Anul de studiu	2	2.5. Semestrul	3	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	Conținut	DS
							Obligativitate	Obl

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar	14
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					50
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					35
Pregătire seminare/ cursuri practice / laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					35
Tutoriat (consiliere profesională)					
Examinări					6
Alte activități					14
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					140
3.8. Total ore pe semestru					182
3.9. Numărul de credite					7

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	Cunoștințe acumulate în cadrul cursului de Literatură rusă sec. XVII-XIX

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Sală de curs dotată cu tablă, fotocopii, videoproiector/bimer
5.2. de desfășurare a seminarului	<ul style="list-style-type: none"> Promovarea examenului la disciplina <i>Literatura rusă sec. XIX</i> este condiționată de o prezență de 75% la seminar, creditele disciplinei realizându-se prin promovarea celor două segmente

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale/esențiale	<ul style="list-style-type: none"> C1 Utilizarea adecvată a conceptelor în studiul teoriei literaturii și al literaturii universale și comparate. C4 Analiza și prezentarea fenomenelor literare în contextul culturii ruse. C4.1 Precizarea și descrierea specificului epocilor și curentelor literare din spațiul cultural al limbii moderne A – literatura rusă din a doua jumătate a secolului al XIX-lea; contextul istoric și cultural în care s-a dezvoltat literatura rusă din această perioadă. C4.2 Explicarea poziției operelor literare în contextul cultural rus și raportarea lor la tradițiile literare din cultura rusă – analiza procesului literar din a doua jumătate a secolului al XIX-lea, în principal condițiile istorice de dezvoltare; slavofilismul și occidentalismul, dezvoltarea concepției critico-literare din a doua jumătate a secolului al XIX-lea, legată, implicit, de dezvoltarea artei, a presei, a prozei și poeziei Analiza textelor literare din cultura rusă cu respectarea normelor de cercetare specifice - proza, și dramaturgia literaturii ruse din a doua jumătate a secolului al XIX-lea: I.A.Gonțarov, A.N. Ostrovski, I.S. Turgheniev, F.I.Tiutcev, A.A. Fet, F.M. Dostoievski, A.N. Tolstoi, A.P. Cehov. Utilizarea literaturii de referință pentru interpretarea textului literar. Interpretarea critică a unui text literar de complexitate medie, în limba modernă A, pe baza conceptelor și metodelor studiate – interpretarea textelor din proza, dramaturgia și poezia literaturii ruse din a doua jumătate a secolului al XIX-lea: I.A.Gonțarov, A.N. Ostrovski, I.S. Turgheniev, F.I.Tiutcev, A.A. Fet, F.M. Dostoievski, A.N. Tolstoi, A.P. Cehov.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> CT1 Utilizarea componentelor domeniului literatură în deplină concordanță cu etica profesională. CT2 Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice. CT3 Organizarea unui proiect individual de formare continuă; îndeplinirea obiectivelor de formare prin activități de informare, prin proiecte în echipă și prin participarea la programe instituționale de dezvoltare personală și profesională.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> Formarea unei imagini de ansamblu asupra celor mai importante aspecte ale culturii anilor 60-90 ai sec. al XIX-lea, evoluția realismului rus, formarea deprinderilor de analiză literară a textelor, îmbogățirea vocabularului cu termeni noi.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> Studentii vor fi capabili să evidențieze aspectele caracteristice ale romanului realist rus și să deosebească trăsăturile realismului de cele ale romantismului, să cunoască principalele opere ale unor scriitorilor realiști ruși, să interpreteze textele literare.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Conținutul cursului. Cursul tratează proza literaturii ruse din a doua jumătate a secolului al XIX-lea. Se pune accent pe contextul istoric și cultural în care s-a dezvoltat literatura rusă din această perioadă; pe prezentarea mișcării de eliberare și ideii sociale. Este prezentat specificul procesului literar în anii '60 ai sec. al XIX-lea.		
1. Mișcarea de eliberare și ideile sociale. Specificul procesului literar în anii '60 ai sec. al XIX-lea. Principalele orientări: Occidentalismul și slavianofilia. Noul erou al literaturii. Revistele din cea de-a doua jumătate a secolului al XIX-lea și rolul lor în viața socială.	Activitate frontală și soluții interactive (prelegerea, explicația, analiza, sinteza, comparația, conversația). Prezentare power point.	
2. I.A.Gonțarov. Începutul activității literare. Concepția despre lume și om. Romanul <i>Oblomov</i> . Iobăgia și „oblomovșcina”. Metodele portretizării. Dramaturgia în a doua jumătate a secolului al XIX-lea: A.N. Ostrovski. Începutul carierei literare. Cronica trivialității umane.	Activitate frontală și soluții interactive (expunerea, explicația, analiza, sinteza, comparația, conversația). Prezentare power point.	
3. A.N. Ostrovski. Piese <i>Furtuna</i> și <i>Fata fără zestre</i> . Rolul creației lui A.N. Ostrovski în dramaturgia rusă. Poezia în a doua jumătate a secolului al XIX-lea: A.A. Fet, F.I. Tiutcev. Lirica lui Fet și „arta pură”. Originalitatea poeziei lui Fet. Poezia filozofică a lui Tiutcev. Psihologia sintetică și impresionismul liricii lui Tiutcev.	Activitate frontală și soluții interactive (expunerea, explicația, analiza, sinteza, comparația, conversația). Prezentare power point	
4. I.S. Turgheniev. Personalitatea complexă a eroului turghenievian: nihilistul. <i>Însemnările unui vânător</i> – oglindă a Rusiei anilor 60. Sensul tragic al iubirii și naturii. Figurile feminine angelice. Romanele <i>Rudin</i> , <i>Un cuib de nobili</i> , <i>În ajun</i> .	Activitate frontală și soluții interactive (prelegerea, explicația, analiza, sinteza, comparația, conversația). Prezentare power point	
5. I.S. Turgheniev. <i>Părinți și copii</i> . „Schimbarea e necesară”. Bazarov în lumea „taților”. Prietenia și iubirea în viața lui Bazarov. Bazarov – o figură tragică. Romanele lui Turgheniev – particularitățile poeticii.	Activitate frontală și soluții interactive (prelegerea, explicația, analiza, sinteza, comparația, conversația). Prezentare power point.	
6. F.M. Dostoievski. Viața și creația. Proza timpurie. Romanul <i>Oameni sărmani</i> . Ocna și exilul. Reîntoarcerea la literatură. <i>Crimă și pedeapsă</i> . Concepția romanului. Imaginea Peterburgului.	Activitate frontală și soluții interactive (prelegerea, explicația, analiza, sinteza, comparația, conversația). Prezentare power point.	
7. F.M. Dostoievski. <i>Crimă și pedeapsă</i> . Crima de dragul principiului. Concepțiile morale ale lui Raskolnikov. Romanul <i>Idiotul</i> – frumusețea ce poate salva lumea.	Activitate frontală și soluții interactive (prelegerea, explicația, analiza, sinteza, comparația, conversația). Prezentare power point	

<p>8. F.M. Dostoievski. <i>Frații Karamazov</i>. Ivan Karamazov și principiul „totul e permis”. Alioșa și Ivan – credință și ateism. Structura romanului. Dedublarea. Poetica romanelor dostoievskiene. Romanul polifonic.</p>	<p>Activitate frontală și soluții interactive (prelegerea, explicația, analiza, sinteza, comparația, conversația). Prezentare power point</p>	
<p>9. L.N. Tolstoi. Viața și creația. Trilogia autobiografică <i>Copilăria. Adolescența. Tinerețea</i>. Viața nobilimii rusești. Caucazul și Sevastopolul. Activitatea pedagogică.</p>	<p>Activitate frontală și soluții interactive (prelegerea, explicația, analiza, sinteza, comparația, conversația). Prezentare power point</p>	
<p>10. L.N. Tolstoi. Romanul-epopee <i>Război și pace</i>. Cele două căi: a lui Andrei Bolkonski și a lui Pierre Bezuhov. Războiul din 1812. Conștiința națională. Paralela Kutuzov – Napoleon. Oglindirea destinului Rusiei, al intelectualității și al poporului.</p>	<p>Activitate frontală și soluții interactive (prelegerea, explicația, analiza, sinteza, comparația, conversația). Prezentare power point.</p>	
<p>11. L.N. Tolstoi. <i>Anna Karenina</i>. Problematika socială. Mijloacele analizei psihologice. Structura romanului. Polifuncționalitatea genului romanului tolstovian. Romanul <i>Învieră</i>.</p>	<p>Activitate frontală și soluții interactive (prelegerea, explicația, analiza, sinteza, comparația, conversația). Prezentare power point</p>	
<p>12. A.P. Cehov. Viața și creația timpurie. Tragismul destinului oamenilor mărunți: <i>Moartea unui slujbaş</i>. Călătoria la Sahalin. <i>Sabonul nr.6</i>. Evocarea întâmplărilor banale: <i>Casa cu mezanin, Dama cu câțelul</i>.</p>	<p>Activitate frontală și soluții interactive (prelegerea, explicația, analiza, sinteza, comparația, conversația). Prezentare power point.</p>	
<p>13. A.P. Cehov. Nuvelistica. <i>În răpă (В овраге)</i>, Mica trilogie: <i>Omul în carapace, Agreșul, Despre iubire</i>. Relația dintre cuvântul auctorial și cel al personajului.</p>	<p>Activitate frontală și soluții interactive (prelegerea, explicația, analiza, sinteza, comparația, conversația). Prezentare power point.</p>	
<p>14. A.P. Cehov. Dramaturgia. Concepția teatrală a lui Cehov. Cehov și MHAT (Teatrul Academic de Artă din Moscova). Piese <i>Pescărușul, Trei surori și Livada cu vișini</i>. Rolul textului și subtextului.</p>	<p>Activitate frontală și soluții interactive (prelegerea, explicația, analiza, sinteza, comparația, conversația). Prezentare power point.</p>	
<p>Bibliografie Bibliografia obligatorie (nu sunt introduse studiile monografice pe autori): <i>История русской литературы XIX века (вторая половина)</i>, под ред. Н.Н.Скатова, Москва, «Просвещение», 1991; Н.М.Фортунатов, М.Г. Уртминцева, И.С. Юхнова, <i>История русской литературы XIX века, второе издание</i>, Москва, «Юрайт», 2012; В.И. Кулешов, <i>История русской критики</i>, Москва, «Просвещение», 1978; <i>История русской литературы XIX века (вторая половина)</i>, под ред. С.М.Петрова, Москва, «Просвещение», 1978; <i>Русские писатели. Биобиблиографический словарь</i>, под ред. П.А.Николаева, Москва, «Просвещение», 1990, т.1-2; М.М. Бахтин, <i>Проблемы поэтики Достоевского</i>, Советский писатель, Москва, 1963; А.П. Чудаков, <i>Поэтика Чехова</i>, Москва, «Изд. Наука», 1971; Valeriu Cristea, <i>Dicționarul personajelor lui Dostoievski</i>, Ed. „Cartea Românească”, București, 1983. Bibliografia suplimentară: Виктор Шкловский, <i>Заметки о прозе русских классиков</i>, Москва, 1953; В.В. Розанов, <i>Легенда о великом инквизиторе Ф. Достоевского</i>// <i>Мысли о литературе</i>, Москва, 1989. http://www.litra.ru/fullwork/ <i>Биографии, Критика, Полные произведения, Краткие содержания произведений</i> И.С.Тургенева, Ф.М.Достоевского, Л.Н.Толстого, А.П.Чехова. https://obrazovaka.ru/category/iskusstvo/writers <i>Биографии писателей, поэтов</i></p>		
<p>8.2 Seminar</p>		<p>Observații</p>

1. A.N. Ostrovski. <i>Piesa Furtuna</i> . "Regatul întunecat" și jerfele sale.	Prezentare referate, analiza, conversația	
2. I. S. Turgheniev. Figurile feminine angelice: Natalia Lasunskaja, Lisa Kalitina, Elena Stahova.	Prezentare power point și prezentare referate, analiza, dezbateri, conversația	
3. F.M. Dostoievski. <i>Crimă și pedeapsă</i> . Mitul supraomului. Prezentarea timpului și spațiului în roman.	Dezbateri, analiza, sinteza, comentarii citate, vizionare film didactic	
4. F.M. Dostoievski. <i>Frații Karamazov</i> . Legenda Marelui Inchizitor. Poetica romanului.	Prezentare power point, dezbateri, comentarii citate	
5. L. N. Tolstoi. <i>Anna Karenina</i> . Modul de abordare a ideilor filozofico-religioase din roman.	Dezbateri, comentarii citate, vizionare film didactic.	
6. A. P. Cehov. Povestirea <i>Omul în carapace</i> . Interdependența formei și conținutului.	Prezentare power point și dezbateri	
7. A. P. Cehov. <i>Piesa Trei surori</i> . Particularitățile arhitectonicii ale piesei.	Prezentare power point și prezentare referate, analiza, conversația	

Bibliografie selectivă

M.M. Бахтин, *Проблемы поэтики Достоевского*, Советский писатель, Москва, 1963; А.П.Чудаков, *Поэтика Чехова*, Москва, «Изд. Наука», 1971; Valeriu Cristea, *Dicționarul personajelor lui Dostoievski*, Ed. "Cartea Românească", București, 1983; В. Набоков, *Лекции по русской литературе*, Москва, Независимая газета, 1996; Д.Тетеан, *Futlarnost' – literaturnyj motiv i printzip postroeniia (Футлярность – литературный мотив и принцип построения)*, în *Русская литература. Исследования*. Сб. Научных трудов. Выпуск XI, Изд. БИТ, Киев, 2007, p.112-121; D.Tetean, *Domnul Belikov și realismul*, în volumul „Direcții și perspective ale slavisticii din România”, Ed. Napoca Star, Cluj-Napoca, 2006, p.107-117

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținutul disciplinei este în concordanță cu materia care se predă în alte centre universitare din țară și din străinătate, ca de exemplu: Universitatea din București, Universitatea „Al.I. Cuza” din Iași, Universitatea Jagiellonă (Polonia), Universitatea din Varșovia (Polonia), Universitatea din Szeged (Ungaria).
- În conformitate cu standardele ARACIS, departamentul/specializarea are o colaborare continuă cu reprezentanții mediului socio-economic și profesional, mai ales cu: 1. TRADEURO SRL 2. S.C. SIMEX S.A. 3. Wolters Kluwer Financial Services 4. S.C.Universal CO SA.
- Cursul oferă informații care cresc competențele profesionale și transversale ale studenților și îi ajută să înțeleagă mai bine contextul cultural al limbii studiate și specificul ei.
- O parte din elementele prezentate în cadrul cursului au fost dezbătute în cadrul unor conferințe naționale și internaționale și schimburi de experiență cu alte facultăți partenere, la Universitatea din București, Universitatea „Al.I. Cuza” din Iași, Universitatea de Stat din Moscova (Federația Rusă), Universitatea din Sankt-Peterburg (Federația Rusă), Univ. din Szeged, Ungaria, ș.a.
- Disciplina este elaborată pe baza unor manuale din domeniu recunoscut internațional. Cadrul didactic are doctoratul în domeniul filologiei slave.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
----------------	---------------------------	-------------------------	------------------------------

10.4 Curs	- Corectitudinea și completitudinea cunoștințelor - Gradul de asimilare a materialului expus - Coerența logică; - Prezentarea unui referat	Examen scris și oral Calitatea și originalitatea referatelor	70% 5%
			Total curs: 75%
10.5 Seminar	Participarea activă la seminar și aplicarea în practică a noțiunilor studiate la cursul teoretic. + Prezentarea a două comentarii pe text.	Analize pe text, intervenții, comentarii pe marginea temelor prezentate + Calitatea și originalitatea comentariilor pe text. Prezența la seminar este obligatorie în proporție de 75%	15% 10%
			Total seminar: 25%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none">Cunoașterea și expunerea corectă în limba rusă a datelor de bază despre epoca, scriitorii și operele studiateStudentul să știe să facă o analiză pe text, formulată corectPrezentarea unui referat și unui comentariu pe text			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă

Data completării:
20.01.2025

Numele și semnătura titularului de curs
Conf. dr. Tetean-Vințeler Diana

Numele și semnătura titularului de seminar
Conf. dr. Tetean-Vințeler Diana

Data avizării în Departament:
29.01.2025

Numele și semnătura directorului de departament
Conf. univ. dr. Ioan Herbil

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului